

Stiekeme hoop dat Harry en William zich verzoenen

Kan een uitvaart familieleden die elkaars bloed wel kunnen drinken, weer bijeenbrengen? Wie de ruziënde prinsen William en Harry na het overlijden van de Queen eensgezind ziet optrekken, krijgt goede moed. Toch?

Eefje Oomen

Het leverde de afgelopen dagen in Groot-Britannië een stroom aan vertederde krantenkoppen op. 'William en Harry zij aan zij achter kist Queen'. 'Zoons weer bij elkaar uit respect voor oma'. En: 'Reünie William, Kate, Harry en Meghan geeft hoop op een verzoening'.

Ook op tv werd uitbundig gespeculeerd. Zou de uitvaart van hun 'beloved granny' de zoons die elkaar sinds Harry's vertrek naar

de Verenigde Staten niet meer kunnen luchten of zien bij elkaar brengen? Is de dood van een dierbare niet hét moment om het bij te leggen?

„Dat ligt er maar aan”, is het weifelende antwoord van EO-presentator Bert van Leeuwen, de man die door tv-programma *Het Familiediner* alles van smeulende conflicten weet. „Ik gebruik het wel vaak als argument om mensen te overtuigen met elkaar om tafel te gaan zitten. Zo van: jullie zullen elkaar toch af en toe onder ogen komen bij bruiloften en begravingen, is het dan niet fijn om om speaking terms te zijn? Maar als er heel veel pijn en woede is,

▲ Prins Harry en Meghan Markle hadden bij Oprah Winfrey felle kritiek op het koningshuis. FOTO: AP

trekt dat ze niet over de streep. Sommigen zeiden letterlijk: ik hoop mijn familie niet bij leven te zien en niet bij dood.”

Ja, Bert van Leeuwen denkt dat alles rond het sterven in meer dan twintig jaar *Het Familiediner* eerder een bron van conflict was dan een reden voor verzoening. „Dat

begint soms al bij het feit dat iemand langdurig ziek is en er dan frustratie ontstaat, omdat de een veel meer voor de zieke doet dan de ander. En dan heb je nog de besluiten die je rond een uitvaart moet nemen die ook tot discussie kunnen leiden. En daarna de erfenis. Nou, we weten dat die

lang niet altijd makkelijk gaat.”

Kaj van der Plas, die families als ritueelbegeleider bij uitvaarten bijstaat, ziet soms dat mensen begravingen of crematies zelfs heel bewust skippen. „Dan is er sprake van ruzies die al heel lang spelen en is er zo weinig contact geweest dat mensen jaar na jaar

▲ Prins Harry, Meghan, kroonprins William en Kate tezamen in Westminster Hall. FOTO: REUTERS

meer aan hun eigen verhaal zijn gaan vasthouden en niet meer zien dat er wellicht ook een andere versie is. Hun waarheid is dé waarheid geworden.”

Directeur van Netwerk Notarissen Lucienne van der Geld heeft de gemoederen weleens zo hoog zien oplaaien dat het ene familielid een kort geding tegen de ander aanspande. „Dan ging het over de

protocol dat geen ruimte voor eigen interpretatie laat.”

En juist daar kunnen gewone stervelingen volgens notaris Van der Geld wat van opsteken. „Zo'n tot in de puntjes geregisseerde uitvaart toont nog maar eens aan hoe prettig dat voor nabestaanden is. Ze weten precies waar ze aan toe zijn en gaan direct in de zogenoemde uitvoeringsmodus. En zolang ze in die modus staan, wordt er niet geruzied.”

“

Er ligt nog zoveel pijn tussen de broers, dat is niet opgelost met een wandeling

– Jo De Poorter, koningshuiskenner

vraag of de overledene gecremeerd of begraven moest worden.”

Dat het bij het wereldberoemde koningshuis niet zo'n vaart zal lopen, heeft natuurlijk te maken met de bijzondere omstandigheden, benadrukt Van Leeuwen.

„William en Harry zitten in een glazen huis. Ze weten dat alles in de gaten wordt gehouden en realiseren zich dat ze uit respect voor hun uiterst plichtsgetrouwe grootmoeder hun eigen emoties zullen moeten parkeren. Bovendien zitten ze vast aan een zeer uitgebreid

Gedoe

De tip dus: regel die uitvaart. „Dat doe je niet voor jezelf maar voor je nabestaanden. Het scheidt zoveel gedoe; zeker als er conflicten in de familie spelen.”

Alle hoopvolle krantenkoppen ten spijt: de Vlaamse koningshuiskenner Jo De Poorter schat in dat het nog lang niet goed zit tussen William en Harry. „Ik zou graag anders willen zeggen, maar er ligt nog zoveel pijn dat dat niet met een gezamenlijk wandelingetje langs de rouwboeketten in Windsor Park is opgelost. Het feit dat Meghan Markle zich nooit geaccepteerd heeft gevoeld; dat explosieve interview bij Oprah Winfrey waar Harry en Meghan het koningshuis racisme verweten en ten slotte het boek dat Harry dit najaar of deze winter uitbrengt over zijn leven. De verwachting is geenszins dat dat een vredesgebaar wordt. Ik vrees dat dit een zeer tijdelijke harmonie is.”